

План практичних занять
з нормативної навчальної дисципліни «Соціологія фізичної культури і туризму» спеціальності 014 Середня освіта (фізична культура).

Тема № 1. Введення в соціологію фізичної культури і туризму.

Мета заняття. Прищепити студентам уміння здійснювати мислительні операції: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняння, систематизацію, абстрагування, узагальнення, класифікацію, аналогію, робити висновки.

1. Загальне уявлення про соціологію фізичної культури і туризму : методологія, проблематика.
2. Структура соціології фізичної культури і спорту. Предмет, об'єкт соціології фізичної культури і туризму.
3. Мета, завдання і функції соціології фізичної культури і туризму.
4. Виникнення і розвиток соціології фізичної культури і туризму. Етапи розвитку вітчизняної соціології ФКиС.
5. Місце соціології ФКиТ в системі громадських наук. Зв'язок з іншими галузями прикладної соціології : дозвілля, праці, сім'ї і так далі.

Література:

1. Столяров В.И. Соціологія фізичної культури і спорту(основні проблеми, нові підходи і концепції). - М., 1999.
2. Соціологія в питаннях і відповідях : Учбове посібник./ Під ред. проф. В.А. Чуланова. Серія "Підручники, навчальні посібники". - Ростов н/Д. "Фенікс", 2000.
3. Гончаров В.Д., Голів В.А. Введення в соціологію фізичної культури.

Тема № 2. Фізична культура як елемент культури.

Мета заняття. Прищепити студентам уміння здійснювати мислительні операції: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняння, систематизацію, абстрагування, узагальнення, класифікацію, аналогію, робити висновки.

1. Культурний статус людини. Фізична культура і її місце в системі явищ культури. Взаємовідносини фізичної культури з елементами культури.
2. Зміни уявлень про характер фізичної культури на різних етапах розвитку суспільства.
3. Ціннісні орієнтації, інтереси, потреби в галузі фізичної культури. Класифікація цінностей оздоровчо-спортивної діяльності.
4. Соціально-культурне значення фізичного виховання.

Література:

1. Пономарьов Н.А. Соціологія фізичної культури: навчальний посібник / СПб. ГАФК ім. П.Ф. Лесгафта, 1998..

2. Столяров В.І. Соціологія фізичної культури і спорту (основні проблеми, нові підходи і концепції). - М., 1999..
3. Соціологія в питаннях і відповідях: Навчальний посібник. / За ред. проф. В.А. Чуланова. Серія «Підручники, навчальні посібники». - Ростов н / Д. «Фенікс», 2000..
4. Гончаров В.Д., Голов В.А. Введення в соціологію фізичної культури. -Сиктивкар, 1998..
5. Жолдак В.І., Н.В. Коротаєва. Соціологія фізичної культури і спорту. Навчальний посібник. - Малаховка, МОГІФК, 1994.
6. Кун Л. Загальна історія фізичної культури і спорту. - М.: Радуга, 1982.
7. Лубишева Л.І. 10 лекцій по соціології фізичної культури і спорту. - М.: Теорія і практика фізичної культури, 2000..
8. Лубишева Л.І. Сучасний ціннісний потенціал фізичної культури і спорту та шляхи його освоєння суспільством і особистістю // Теорія і практика фізичної культури, 1997, №6.

Тема № 3. Соціальна природа фізичної культури і спорту.

Мета заняття. Прищепити студентам уміння здійснювати мислительні операції: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняння, систематизацію, абстрагування, узагальнення, класифікацію, аналогію, робити висновки.

1. Фізична культура і спорт як соціальний інститут. Фактори, що визначають соціальний зміст, соціальні функції фізичної культури і спорту.
2. Соціальні бар'єри на шляху реалізації культурного потенціалу занять фізичними вправами і спортом.
3. Основні показники фізкультурної та спортивної активності різних груп населення.
4. Причини кризи в розвитку фізичної культури і спорту.
5. Соціальні проекти та програми розвитку масового спорту.

Література

1. Пономарьов Н.А. Соціологія фізичної культури: навчальний посібник / СПб. ГАФК ім. П.Ф. Лесгафта, 1998..
2. Столяров В.І. Соціологія фізичної культури і спорту (основні проблеми, нові підходи і концепції). - М., 1999..
3. Соціологія в питаннях і відповідях: Навчальний посібник. / За ред. проф. В.А. Чуланова. Серія «Підручники, навчальні посібники». - Ростов н / Д. «Фенікс», 2000..
4. Гончаров В.Д., Голов В.А. Введення в соціологію фізичної культури. -Сиктивкар, 1998..
5. Жолдак В.І., Н.В. Коротаєва. Соціологія фізичної культури і спорту. Навчальний посібник. - Малаховка, МОГІФК, 1994.
6. Кун Л. Загальна історія фізичної культури і спорту. - М: Радуга, 1982.
7. Лубишева Л.І. 10 лекцій по соціології фізичної культури і спорту. - М.: Теорія і практика фізичної культури, 2000..
8. Бальсевич В.К. Феномен фізичної активності людини як соціально-біологічна проблема // Питання філософії, 1981, №8.
9. Биховська І.М. Людська тілесність в соціокультурному вимірі: традиції і сучасність. - М, 1993.
10. Визитей М.М. Фізична культура особистості (проблема людської тілесності: методологічні, соціально-філософські, педагогічні аспекти). - Кишинів: Штиинца, 1989.

Тема № 4. Соціологічні аспекти фізичного виховання і дитячо-юнацького спорту.

Мета заняття. Прищепити студентам уміння здійснювати мислительні операції: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняння, систематизацію, абстрагування, узагальнення, класифікацію, аналогію, робити висновки.

1. Соціальний інститут як фора організації соціальної діяльності та координації суспільного життя.
2. Основні ознаки соціального інституту.
3. Соціальні інститути сім'ї та школи і першорядна роль у формуванні потреб у сфері фізичної культури і спорту.
4. Організація фізкультурної роботи з дітьми та підлітками.

Література:

1. Пономарьов Н.А. Соціологія фізичної культури: навчальний посібник / СПб. ГАФК ім. П.Ф. Лесгафта, 1998..
2. Столяров В.І. Соціологія фізичної культури і спорту (основні проблеми, нові підходи і концепції). - М., 1999..
3. Соціологія в питаннях і відповідях: Навчальний посібник. / За ред. проф. В.А. Чуланова. Серія «Підручники, навчальні посібники». - Ростов н / Д «Фенікс», 2000..
4. Гончаров В.Д., Голов В.А. Введення в соціологію фізичної культури. -Сиктивкар, 1998..
5. Жолдак В.І., Н.В. Коротаєва. Соціологія фізичної культури і спорту. Навчальний посібник. - Малаховка, МОГІФК, 1994.
6. Кун Л. Загальна історія фізичної культури і спорту. - М .: Радуга, 1982. 7. Лубишева Л.І. 10 лекцій по соціології фізичної культури і спорту. - М .: Теорія і практика фізичної культури, 2000..

Тема № 5. Роль фізичної культури і туризму у формуванні здорового способу життя.

Мета заняття. Прищепити студентам уміння здійснювати мислительні операції: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняння, систематизацію, абстрагування, узагальнення, класифікацію, аналогію, робити висновки.

1. Здоровий спосіб життя, як форма прояву соціального способу життя.
2. Складові елементи здорового способу життя.
3. Фактори детермінують здоров'я.
4. Соціологічні аспекти взаємозв'язку «Фізична культура - здоровий спосіб життя».
5. Роль і місце фізичної культури, спорту і туризму у формуванні здорового способу життя.
6. Фізичне самовиховання здорового способу життя.

Література:

1. Пономарьов Н.А. Соціологія фізичної культури: навчальний посібник / СПб. ГАФК ім. П.Ф. Лесгафта, 1998..
2. Столяров В.І. Соціологія фізичної культури і спорту (основні проблеми, нові підходи і концепції). - М., 1999..

3. Соціологія в питаннях і відповідях: Навчальний посібник. / За ред. проф. В.А. Чуланова. Серія «Підручники, навчальні посібники». - Ростов н / Д. «Фенікс», 2000..
4. Гончаров В.Д., Голов В.А. Введення в соціологію фізичної культури. -Сиктивкар, 1998..
5. Жолдак В.І., Н.В. Коротаєва. Соціологія фізичної культури і спорту. Навчальний посібник. - Малаховка, МОГІФК, 1994.
6. Кун Л. Загальна історія фізичної культури і спорту. - М.: Радуга, 1982.
7. Лубишева Л.І. 10 лекцій по соціології фізичної культури і спорту. - М.: Теорія і практика фізичної культури, 2000..

Тема № 6. Спортивна кар'єра.

Мета заняття. Прищепити студентам уміння здійснювати мислительні операції: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняння, систематизацію, абстрагування, узагальнення, класифікацію, аналогію, робити висновки.

1. Поняття кар'єри і спортивної кар'єри.
2. Етапи спортивної кар'єри (початок спортивної спеціалізації; перехід до поглибленим тренувань, перехід з аматорського спорту - спорту вищих досягнень - в професійний спорт; від кульмінації до фінішу; завершення спортивної кар'єри, початок іншого кар'єри), їх особливості.
3. Криза спортивної кар'єри адаптація спортсменів після завершення спортивної кар'єри,
4. Особливості адаптації жінок-спортсменок.

Література:

1. Пономарьов Н.А. Соціологія фізичної культури: навчальний посібник / СПб. ГАФК ім. П.Ф. Лесгафта, 1998..
2. Столяров В.І. Соціологія фізичної культури і спорту (основні проблеми, нові підходи і концепції). - М., 1999..
3. Соціологія в питаннях і відповідях: Навчальний посібник. / За ред. проф. В.А. Чуланова. Серія «Підручники, навчальні посібники». - Ростов н / Д. «Фенікс», 2000..
4. Гончаров В.Д., Голов В.А. Введення в соціологію фізичної культури. -Сиктивкар, 1998..
5. Жолдак В.І., Н.В. Коротаєва. Соціологія фізичної культури і спорту. Навчальний посібник. - Малаховка, МОГІФК, 1994.
6. Кун Л. Загальна історія фізичної культури і спорту. - М.: Радуга, 1982.
7. Лубишева Л.І. 10 лекцій по соціології фізичної культури і спорту. - М.: Теорія і практика фізичної культури, 2000..

Тема № 7. Поняття і соціальне значення спортивного туризму.

Мета заняття. Прищепити студентам уміння здійснювати мислительні операції: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняння, систематизацію, абстрагування, узагальнення, класифікацію, аналогію, робити висновки.

1. Туризм – як соціальне явище.
2. Поняття і соціальне значення спортивного туризму.
3. Туризм як вид торгівлі послугами і механізм комунікації.
4. Категоріальний апарат соціології туризму.
5. Складові елементи соціального інституту туризму.
6. Мотиви туристичної діяльності.

7. Рекламне забезпечення туризму.

Література:

1. Горський С. В. Соціологія туризму // Соціологія : навчальний посібник / Горський С. В. К., 2003. 408 с.
1. Пономарьов Н.А. Соціологія фізичної культури: навчальний посібник / СПб. ГАФК ім. П.Ф. Лесгафта, 1998..
2. Столяров В.І. Соціологія фізичної культури і спорту (основні проблеми, нові підходи і концепції). - М., 1999..
3. Соціологія в питаннях і відповідях: Навчальний посібник. / За ред. проф. В.А. Чуланова. Серія «Підручники, навчальні посібники». - Ростов н / Д. «Фенікс», 2000..
4. Гончаров В.Д., Голов В.А. Введення в соціологію фізичної культури. -Сиктивкар, 1998..
5. Жолдак В.І., Н.В. Коротаєва. Соціологія фізичної культури і спорту. Навчальний посібник. - Малаховка, МОГІФК, 1994.
6. Кун Л. Загальна історія фізичної культури і спорту. - М.: Радуга, 1982.
7. Лубишева Л.І. 10 лекцій по соціології фізичної культури і спорту. - М.: Теорія і практика фізичної культури, 2000..

Тема № 8. Поняття і соціальне значення туристичної подорожі.

Мета заняття. Прищепити студентам уміння здійснювати мислительні операції: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняння, систематизацію, абстрагування, узагальнення, класифікацію, аналогію, робити висновки.

1. Поняття і соціальне значення туристичної подорожі.
2. Туризм як сфера відпочинку і специфічний засіб формування особистості.
3. Потреби та цілі, які задовольняються туризмом.
4. Ритуальна основа туристичної діяльності, як засіб самоствердження і соціалізації людини.

Література:

1. Горський С. В. Соціологія туризму // Соціологія : навчальний посібник / Горський С. В. К., 2003. 408 с.
1. Пономарьов Н.А. Соціологія фізичної культури: навчальний посібник / СПб. ГАФК ім. П.Ф. Лесгафта, 1998..
2. Столяров В.І. Соціологія фізичної культури і спорту (основні проблеми, нові підходи і концепції). - М., 1999..
3. Соціологія в питаннях і відповідях: Навчальний посібник. / За ред. проф. В.А. Чуланова. Серія «Підручники, навчальні посібники». - Ростов н / Д. «Фенікс», 2000..
4. Гончаров В.Д., Голов В.А. Введення в соціологію фізичної культури. -Сиктивкар, 1998..
5. Жолдак В.І., Н.В. Коротаєва. Соціологія фізичної культури і спорту. Навчальний посібник. - Малаховка, МОГІФК, 1994.
6. Кун Л. Загальна історія фізичної культури і спорту. - М.: Радуга, 1982.
7. Лубишева Л.І. 10 лекцій по соціології фізичної культури і спорту. - М.: Теорія і практика фізичної культури, 2000..

Тема № 9. Соціологічні дослідження в сфері ФКСіТ.

Мета заняття. Прищепити студентам уміння здійснювати мислительні операції: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняння, систематизацію, абстрагування, узагальнення, класифікацію, аналогію, робити висновки.

1. Поняття соціологічного дослідження. Основні завдання дослідження.
2. Етапи соціологічного дослідження (підготовчий, польовий, обробки інформації, аналітичний).
3. Особливості проведення соціологічних досліджень у сфері фізичної культури і спорту.
4. Впровадження результатів дослідження в практику.
5. Значення соціологічних досліджень в області ФКСіТ.

Література

1. Міліштейн О.А., Прокопчук Ю.А. Анкетування як засіб спілкування соціолога з респондентами в сфері фізичної культури і спорту: Методичні рекомендації для студентів інституту фізичної культури. - Краснодар: ГЦОЛІФК, Краснодарський ДІФКУ, 1991.
2. Новікова С. Методика складання соціологічної анкети з фізичної культури (курс практичної соціології): Навчально-методичний посібник. - М.: РГАФК, 1996..
3. Робоча книга соціолога.
4. Семенова В.В. Якісні методи дослідження.

Тема № 10. Методи дослідження в сфері ФКСіТ.

Мета заняття. Прищепити студентам уміння здійснювати мислительні операції: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняння, систематизацію, абстрагування, узагальнення, класифікацію, аналогію, робити висновки.

1. Спостереження як метод збору інформації. Види, цілі, особливості проведення, способи представлення результатів у пресі, опитування.
2. Види соціологічних опитувань. Анкетування. Види анкет. Інтерв'ювання та його види.
3. Аналіз документів і контент-аналіз. Характеристика основних етапів. Основні правила проведення.
4. Методика і техніка складання анкети. Структура, функції основних частин. Типи питань. Варіанти відповідей. Перевірка анкети. Розробка макета.
5. Розробка бланка для спостереження, контент-аналізу.

Література:

1. Пономарьов Н.А. Соціологія фізичної культури: навчальний посібник / СПб. ГАФК ім. П.Ф. Лесгафта, 1998..
2. Столяров В.І. Соціологія фізичної культури і спорту (основні проблеми, нові підходи і концепції). - М., 1999..
3. Соціологія в питаннях і відповідях: Навчальний посібник. / За ред. проф. В.А. Чуланова. Серія «Підручники, навчальні посібники». - Ростов н / Д. «Фенікс», 2000..

4. Гончаров В.Д., Голов В.А. Введення в соціологію фізичної культури. -Сиктивкар, 1998..
5. Жолдак В.І., Н.В. Коротаєва. Соціологія фізичної культури і спорту. Навчальний посібник. - Малаховка, МОГІФК, 1994.
6. Кун Л. Загальна історія фізичної культури і спорту. - М.: Радуга, 1982.
7. Лубишева Л.І. 10 лекцій по соціології фізичної культури і спорту. - М.: Теорія і практика фізичної культури, 2000..
4. Семенова В.В. Якісні методи дослідження.

Тема № 11. Програма соціологічного дослідження.

Мета заняття. Прищепити студентам уміння здійснювати мислительні операції: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, порівняння, систематизацію, абстрагування, узагальнення, класифікацію, аналогію, робити висновки.

1. Програма як основний методологічний і методичний документ дослідження. цд
2. Формулювання теми, обґрунтування її актуальності, визначення об'єкта і предмета дослідження. Цілі і завдання дослідження.
3. Інтерпретація основних понять, їх оперціоналізація.
4. Гіпотези дослідження.
5. Поняття вибірки. Типи і види вибірки. Репрезентативність вибірки. Типові помилки вибірки, їх наслідки для результатів дослідження.
6. Обробка та аналіз інформації. Складання звіту або публікації по дослідженню.

Література:

1. Пономарьов Н.А. Соціологія фізичної культури: навчальний посібник / СПб. ГАФК ім. П.Ф. Лесгафта, 1998..
2. Столяров В.І. Соціологія фізичної культури і спорту (основні проблеми, нові підходи і концепції). - М., 1999..
3. Соціологія в питаннях і відповідях: Навчальний посібник. / За ред. проф. В.А. Чуланова. Серія «Підручники, навчальні посібники». - Ростов н / Д «Фенікс», 2000..
4. Гончаров В.Д., Голов В.А. Введення в соціологію фізичної культури. -Сиктивкар, 1998..
5. Жолдак В.І., Н.В. Коротаєва. Соціологія фізичної культури і спорту. Навчальний посібник. - Малаховка, МОГІФК, 1994.
6. Кун Л. Загальна історія фізичної культури і спорту. - М.: Радуга, 1982.
7. Лубишева Л.І. 10 лекцій по соціології фізичної культури і спорту. - М.: Теорія і практика фізичної культури, 2000..

Орієнтовний тематичний план практичних занять з нормативної
навчальної дисципліни «Соціологія спорту і туризму» спеціальності 014
Середня освіта (фізична культура).

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Соціологія фізичної культури		
1	Соціологія фізичної культури і туризму – окрема галузь соціології.	4
2	Фізична культура і спорт як засіб соціалізації спортсменів.	4
3	Відміннісні характеристики спорту вищих досягнень і сучасного	4

	олімпійського руху.	
4	Поняття і характерні риси спортивної кар'єри	4
Змістовий модуль 2. Соціологія туризму		
5	Поняття і соціальне значення спортивного туризму.	2
6	Людина у сфері туризму, особливості її поведінки.	4
7	Туристична поведінка людини: соціологічний дискурс.	4
8	Туристична група та її соціологічна характеристика.	4
9	Методологія, напрями і технології соціологічних досліджень у сфері туризму.	4

Контрольні питання дисципліни

Варіант № 1

1. Зміст, структура, мета і завдання соціології фізичної культури і спорту, її предмет.
2. Специфічні функції спорту вищих досягнень.
3. Запропонуйте найбільш ефективні заходи, які повинні зробити соціальні структури для успішної соціальної адаптації спортсменів після завершення спортивної кар'єри
4. Що таке програма конкретного соціологічного дослідження?

Варіант № 2

1. Подібність соціології спорту з іншими науками про фізичну культуру і її відмінність від них.
2. Місце фізичної культури і спорту в соціальних інститутах (освіта, охорона здоров'я, культура, армія, міліція і т.д.).
3. Знайдіть шляхи подолання основних суперечностей, що визначають кризову ситуацію в спорті вищих досягнень.
4. Назвіть основні розділи програми конкретного соціологічного дослідження. Охарактеризуйте їх.

Варіант № 3

1. Основні напрями соціологічних досліджень у сфері фізичної культури і спорту.
2. Обґрунтуйте наступність змісту олімпізму, олімпійської культури та олімпійського виховання.
3. Специфіка спорту як самостійного соціального інституту.
4. Назвіть і охарактеризуйте типи вибірки соціологічного дослідження.

Варіант № 4

1. Історичні аспекти розвитку соціології спорту на Заході і в Україні
2. Пояснити суть єдності біологічного і соціального у формуванні фізичної культури особистості.

3. Соціальна природа, історичне коріння і соціальний генезис фізичного виховання і спорту.
4. Основні етапи організації конкретного соціологічного дослідження в сфері фізичної культури і спорту.

Варіант № 5

1. Що є визначальним у формуванні людини: природне, біологічне, спадкове або соціальне?
2. Інноваційні напрямки в освоєнні цінностей фізичної культури і спорту: фізкультурний виховання, валеологічне виховання, олімпійське виховання.
3. Прогноз розвитку спорту вищих досягнень в ХХІ ст.
4. Загальна характеристика методів дослідження в соціології

Варіант № 6

1. Назвіть ключові проблеми соціології ФКС, визначте шляхи їх вирішення.
2. Роль засобів масової інформації в освоєнні цінностей фізичної культури і спорту.
3. Сучасні протиріччя олімпійського руху.
4. Що таке документальний аналіз, опитування, спостереження і соціальний експеримент?

Варіант № 7

1. Чим відрізняється предмет соціології ФКиС від його об'єкта?
2. Фізична культура особистості: поняття, зміст, значення.
3. Відмінність спорту вищих досягнень від інших різновидів спорту.
4. Переваги та недоліки документального аналізу.

Варіант № 8

1. Чим відрізняється соціологія ФКиС від інших наук, які вивчають фізичну культуру і спорт?
2. Фізична культура суспільства, її стан в нашій країні.
3. Поняття олімпійської культури; мети і завдання олімпійського виховання і освіти.
4. Переваги та недоліки опитування, його види.

Варіант № 9

1. У чому суть соціології фізичної культури і спорту як наукової і навчальної дисципліни?
2. Роль і місце фізичної культури і спорту в способі життя суспільства.
3. Основні напрямки в діяльності засобів масової інформації з пропаганди цінностей фізичної культури і спорту
4. Які основні вимоги до складання опитувальника?

Варіант № 10

1. Для чого фахівця, що працює в сфері фізичної культури і спорту (ФКиС), необхідно вивчати соціологію?
2. Соціальні функції фізкультурно-спортивної діяльності.
3. Спортивна кар'єра, проблема соціальної адаптації спортсменів після завершення спортивної кар'єри.
4. Що таке репрезентативність соціологічного дослідження?

Рекомендована література

Базова

1. Оніщук Л.М., Соціологія спорту: курс лекцій для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. 140 с
2. Оніщук Л.М. Соціологія фізичної культури і спорту: навчальний посібник для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. 135 с.
3. Оніщук Л.М. Методичні вказівки до практичних занять із навчальної дисципліни «Соціологія фізичної культури і спорту». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. 85 с
4. Дюпре Б. Соціологія фізичної культури і спорту: 50 идей, о которых нужно знать / Бен Дюпре; пер. с англ. М. Александровой. М.: Фантом Пресс, 2014. 208 с.
5. Горський С. В. Соціологія туризму // Соціологія : навчальний посібник / Горський С. В. К., 2003. 408 с.
6. Паначев В. Д. Социализация личности студента в процессе физкультурно-спортивной деятельности. Пермь: Изд-во ПГТУ, 2007. 348 с.
7. Лукашук В.І. Основні етапи розвитку соціології спорту. SOCIOПРОСТІР: міждисциплінарний збірник наукових праць з соціології та соціальної роботи. 2011. № 1 (2).
8. Столяров В.И. Социология физической культуры и спорта (основные проблемы, новые подходы и концепции). М., 1999.
9. Лубышева Л. И. Социология физической культуры и спорта: Учеб. пособие. М.: Издательский центр «Академия», 2001. 240 с.
10. Милынгейн О.А. Анкетирование как средство общения социолога с респондентами в сфере физической культуры и спорта: Методические рекомендации [для студентов института физической культуры]. Краснодар: ГЦОЛИФК, Краснодарский ГИФК, 1991.
11. Новикова С. Методика составления социологической анкеты по физической культуре (курс практической социологии): Учебно-методическое пособие. М.: РГАФК, 1996.
12. Головатий М.Ф. Соціологія молоді: Курс лекцій. К.: МАУП, 2006. 2-е вид., перероб. і доп. 304 с.
13. Соціологія : Посібник для вузів / За ред. В.Г. Городяненка. К.: Академія, 2002. 334 с.
14. Лукашук В.И. Функции спорта как социального института / В.И. Лукашук // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: Збірник наукових праць. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2004. С.437-440.
15. Кириленко О.М. Спортивна активність населення України: соціологічний аналіз / Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства : Збірник наукових праць. Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2006. с.305-314.
16. Закон України “Про фізичну культуру і спорт” [Електронне видання] // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 14. Ст. 80. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>.
17. Фізична культура // Вікіпедія – вільна енциклопедія [Електронне видання]. Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Фізична_культура.

18. Васи́льченко О.А. Роль спорта в предупреждении девиантного поведения молодежи. Нова парадигма (Альманах наукових праць). Вип. 29. Запоріжжя: ЗДУ, 2003. С. 122-126.
19. Васи́льченко О.А. Напрямки соціологічних досліджень в області фізичної культури та спорту. *Методологія соціального пізнання: здобутки й проблеми*. Матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної конференції 25 травня 2005 року. Київ–Запоріжжя: Просвіта, 2005. С. 253-254.
20. Васи́льченко О.А. Шляхи подолання та запобігання девіантної поведінки серед спортсменів. Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції "Гуманізація вищої освіти: філософські виміри" (м. Бердянськ, БДПУ, 14-16 червня 2005 р.). Бердянськ: БДПУ, 2005 С. 64-65.
21. Лой Дж., Кенъон Г., Макферсон Б. Состояние и перспективы социологии спорта. Хрестоматия по социологии спорта / [сост. В.И. Столяров, Н.Н.Чесноков, Е. В. Стопникова]. М.: Физическая культура, 2005. Ч. 1. С. 44–49.

15. Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ПНУ імені Василя Стефаника. – м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 57, тел. (0342) 59-60-34, pnu-lib@rambler.ru
2. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека імені І.Франка. – м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 22, тел. (0342) 75-01-32; fax: 3-21-89; E-mail: libifua@gmail.com
3. Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки спеціаліста за спеціальністю «Фізичне виховання».

INTERNET – ресурси:

1. <http://socio.rin.ru> – Портал по социологии с большим количеством информации.
2. <http://i-soc.com.ua> – Інститут соціології Національної академії наук України.
3. <http://kiis.com.ua> – Київський міжнародний інститут соціології (КМІС).